

Verohallinto
PL 325
00052 VERO

Lausunto

Valtiovarainministeriö
PL
00023 Valtioneuvosto

30.6.2016

Viite / Diaarinumero
VM085:00/2015
A39/00 00 01/2016

Valmiste- ja autoverotustehtävien siirtäminen Tullilta Verohallinnolle

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Verohallinnolta lausuntoa hallituksen esityksestä valmiste- ja autoverotustehtävien siirtämiseksi Verohallinnolle. Verohallinto esittää lausuntonaan seuraavaa.

Yleistä

Esityksessä ehdotetaan, että Tullin tehtäviksi säädetty valmiste- ja autoverotus siirrettäisiin Verohallinnon tehtäviksi. Tullille jäisi kuitenkin valmiste- ja autoverotusta koskeva valvontatehtävä ja rikostutkinta. Tulli vastaisi myös edelleen unionin ulkopuolelta maahantuotavien valmisteveronalaisten tuotteiden verotuksesta tietyissä tilanteissa. Liikenteen turvallisuusviraston toimivalta autoverotuksessa ja ajoneuvoverotuksessa säilyisi nykyisellään, samoin kuin Tullin toimivalta ajoneuvoverotuksessa tietyissä tilanteissa.

Myös biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annettua lakia sekä yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annettua lakia ehdotetaan muutettaviksi siten, että toimivaltainen viranomainen olisi Tullin sijaan Verohallinto. Huvialusten polttoaineiden käytön valvonta säilyisi Tullilla, poliisilla ja rajavartiolaitoksella kuten nykyään.

Muutoksen seurauksena valmisteverotus- ja autoverotustehtäviä hoitava henkilöstö siirtyisi Tullista Verohallintoon. Verohallinto toimittaisi toistaiseksi valmiste- ja autoverotuksen pääosin nykyisin menettelyin ja nykyisin tietojärjestelmin. Muutoksenhakua koskevaa menettelyä yhdenmukaistettaisiin kuitenkin tietyin osin muun verolainsäädännön vastaava sääntelyn kanssa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2017 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Esityksen tavoite

Esityksen tavoitteena on keskittää verotus entistä selvemmin yhteen asiantuntijaorganisaatioon ja näin mahdollistaa verovelvollisille yhden luukun periaatteen toteutuminen verotuksessa. Esitys mahdollistaa verotusprosessien yhdenmukaistamisen ja Verohallinnon uuden valmisohjelmiston hyödyntämisen jatkossa myös

valmiste- ja autoverotuksessa. Esityksellä on tarkoitus toteuttaa lainsäädäntöön ne muutokset, jotka ovat välttämättömiä valmiste- ja autoverotusta koskevan toimivallan siirtämiseksi Tullilta Verohallinnolle. Myöhemmin valmisteverotuksen ja autoverotuksen menettelyitä yhdenmukaistettaisiin mahdollisuuksien mukaan muita Verohallinnon kantamia veroja koskevien verotusmenettelyjen kanssa. Tämä tapahtuisi suunnitelman mukaan vuoden 2020 alussa samassa yhteydessä kun valmiste- ja autoverotus siirrettäisiin toimitettavaksi Verohallinnon uudella tietojärjestelmällä, jolloin saavutetaan merkittäviä tuottavuus- ja vaikuttavuushyötyjä. Myös maahantuonnin arvonlisäverotus siirtyy Verohallinnon tehtäväksi vuonna 2018. Tarvittavista lainmuutoksista annetaan myöhemmin omat lakiesityksensä. Tämä hallituksen esitys keskittyy siis toimivallan siirtämiseen valmiste- ja autoverotuksen toimittamista varten Tullilta Verohallinnolle. Verohallinnon näkemyksen mukaan hallituksen esitys mahdollistaa tämän hyvin.

Tullitariffinimikkeet valmisteverotuksen toimittamista varten

Verohallinto ehdottaa, että asianomaisessa tullilainsäädännössä Tullin tehtäviin liittäisiin valmisteverotuksessa tuotteiden luokittelu tullitariffinimikkeisiin sekä nimikkeitä koskevien lausuntojen antaminen. Verohallinnon tulee saada Tullilta lausuntoja tuotteiden luokittelusta tullitariffinimikkeisiin valmisteverotuksen toimittamista varten ja tarvittaessa asiantuntija-apua tullitariffinimikkeistä.

Tietojen luovuttaminen

Valmisteverotuksen ja autoverotuksen tietojen julkisuuteen sekä tietojen luovuttamiseen sovellettaisiin esityksen mukaan tällä hetkellä voimassa olevia säännöksiä. Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) säännöksistä sovellettaisiin kuitenkin lain 10 §:n säännöstä Verohallinnon oikeudesta käyttää verotustietoja Verohallintolain 2 §:n mukaisten tehtävien suorittamiseksi. Verohallinnon näkemyksen mukaan esityksen mukainen ratkaisu on tässä vaiheessa toimiva. Verotustietojen julkisuus on syytä arvioida kattavasti siten, että uudistus koskee kaikkia Verohallinnon toimivaltaan kuuluvia veroja. Samalla voidaan myös huomioida EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen vaikutukset verotuksen lainsäädäntöön. Tietojen sisäinen käyttö Verohallinnon eri tehtävissä on kuitenkin tarpeen säätää koskemaan myös valmiste- ja autoverotuksen tietoja.

Verohallinto pitää tärkeänä, että lakiluonnoksissa on huomioitu Verohallinnon ja Tullin yhteinen rekisterinpito siten, että nämä viranomaiset molemmat toimivat valmiste- ja autoverotuksen rekistereiden rekisterinpitäjinä lakisääteisten tehtäviensä mukaisesti. Tulli vastaa tietojärjestelmien teknisenä ylläpitäjänä rekisteriensä toimivuudesta ja tietoturvallisuudesta.

Lakiehdotuksen (Lain valmisteverotuksen muuttamisesta) 4 a §:n tietojenvaihtoa koskevaa säännöstä Verohallinto ehdottaa tarkennettavaksi siten että laissa säädettäisiin Tullin oikeudesta luovuttaa salassapitosäännösten estämättä omaaloitteisesti Verohallinnolle valmisteverotuksen tietoja veroharkintaa tai muuta valmisteverotukseen liittyvää tehtävää varten (ks. esimerkiksi PeVL 38/2009 vp). Samoin Verohallinto ehdottaa että tulisi säätää Verohallinnon oikeudesta saada pyynnöstä Tullilta välttämättömiä tai tarpeellisia salassa pidettäviä tietoja muun muassa käsiteltävänä olevia valvonta- ja hakemusasioita varten (ks. esimerkiksi PeVL 14/2002 vp ja PeVL 62/2010 vp).

Verohallinnosta annetun lain 28 §:ä ehdotetaan muutettavaksi siten, että autoveroa, yksityisestä huviveneestä suoritettavaa polttoainemaksua ja veroja, joihin sovelletaan valmisteverotuslakia (182/2010) koskevat rikosilmoitukset tehdään Tullille. Samalla ehdotetaan säädettäväksi, että Verohallinto antaa rikosilmoituksen samanaikaisesti tiedoksi poliisille. Rikosilmoitus sisältää salassa pidettäviä verotustietoja ja tämä tulee ottaa ehdotetussa sääntelyssä huomioon.

Pääjohtaja

Pekka Ruuhonen

Johtava veroasiantuntija Päivi Taipalus